

Zagreb, 2. studeni 2016. godine

Na temelju članka 20. Zakona o osiguravanju kvalitete u znanosti i visokom obrazovanju („Narodne novine“, br. 45/09), Pravilnika o sadržaju dopusnice te uvjetima za izdavanje dopusnice za obavljanje djelatnosti visokog obrazovanja, izvođenje studijskog programa i reakreditaciju visokog učilišta („Narodne novine“, br. 24/2010) i članka 30. Statuta Agencije za znanost i visoko obrazovanje te u skladu s Postupkom i Uputama za sastavljanje prijedloga studijskih programa, imenovani članovi stručnog povjerenstva daju sljedeće

IZVJEŠĆE O STUDIJSKOM PROGRAMU

Naziv studijskog programa: Međunarodna poslovna ekonomija

Nositelj studijskog programa: Visoka škola za menadžment i dizajn Aspira

Izvođač studijskog programa: Visoka škola za menadžment i dizajn Aspira

Tip studijskog programa: Stručni studijski studij

Razina studijskog programa: Preddiplomski stručni studij

Broj ECTS bodova: 180 ECTS

**Stručni naziv koji se stječe po završetku studijskog programa: stručni/a
prvostupnik/prvostupnica međunarodne poslovne ekonomije (bacc.oec)**

1. INSTITUCIJSKE PRETPOSTAVKE

1.1. Da li elaborat o studijskom programu sadrži analizu usporedivosti predloženog studija s kvalitetnim srodnim akreditiranim programima u Republici Hrvatskoj i u zemljama Europske unije, kojim dokazuje da je studijski program usporediv s istima i time osigurava stjecanje kompetencija koje se dobivaju i u drugim zemljama Europske unije?

DA NE

Obrazloženje: Elaborat sadrži elemente usporedbe ali ne dokazuje i ne osigurava

stjecanje traženih kompetencija. Visoko učilište uspoređuje se s University of Bocconi u

Italiji što se apsolutno ničime ne argumentira te se takva usporedba stoga čini pretencioznom čak i iz perspektive usporedbe s primjerima najbolje prakse“

1.2. Visoko je učilište donijelo opću strategiju svog razvoja te eventualno pojedinačne strategije ili akcijske planove i godišnje javno izvještava o njihovoj provedbi.

DA NE

Obrazloženje: Visoka škola je donijela strategiju razvoja za period od 2016. - 2020.

1.3. Visoko je učilište opisalo, definiralo i objavilo svoje standarde i propise za provjeru stečenih ishoda učenja (ispitni postupci) u sklopu studija koje izvodi, uključujući metode provjere osiguravanja kvalitete, nepristranosti, transparentnosti, postupaka u slučajevima žalbi i drugim relevantnim područjima.

DA NE

Obrazloženje: Postoji Pravilnik o definiranju ishoda učenja koji je jedan od temeljnih dokumenata osiguravanja kvalitete nastave na studiju.

1.4. Visoko je učilište osiguralo sudjelovanje studenata u svim procesima vezanim za osiguravanje kvalitete.

DA NE

Obrazloženje: Predstavljanje studenata u procesima vezanima za osiguravanje kvalitete utjelovljeno je u jednoj osobi što dovodi do opravdane sumnje u objektivnost donesenih prosudbi i općenito provedbe vezanih procesa. U Stručnom vijeću studenti ne participiraju u radu sa zakonski određenom kvotom od 15% članova vijeća. Studenti istovremeno djeluju nezainteresirano za angažman u svojim predstavničkim tijelima čime Visoko učilište djelomično nastoji opravdati suženi izbor angažiranih studenata.

1.5. U razvoju visokog učilišta sudjeluje predstavnik tržišta rada.

DA NE

Obrazloženje: Gospodarstvenici koji su intervjuirani u postupku akreditacije nisu bili ni na koji način upoznati s bilo kojim dijelom predloženog kurikuluma, niti potvrđuju svoj

angažman u redovnim aktivnostima razvoja poslovanja učilišta. Gospodarstvenici daju potporu studiju, no isključivo na deklarativnoj razini. Pojedini gospodarstvenici na koje se učilište poziva i bili su angažirani u razvoju studijskog programa participiraju u provedbi ostalih studijskih programa što dovodi u pitanje njihovu objektivnost.

- 1.6. Visoko je učilište ustrojilo informatički sustav za prikupljanje, vođenje, obradu i izvještavanje o statističkim podacima vezanim za organizaciju i provedbu studijskih programa, kao i onima koji su potrebni za osiguranje kvalitete.

DA NE

Obrazloženje: Visoko učilište je uključeno u Informatički sustav visokih učilišta (ISVU). Također putem Merlina svi nastavni materijali za svaki kolegij dostupni su svakom trenutku studentima.

- 1.7. Definirani su i objavljeni standardi i propisi o periodičnoj reviziji studijskih programa koji uključuju vanjske stručnjake.

DA NE

Obrazloženje: Premda se u Elaboratu navodi kako se revizija studijskih programa provodi minimalno jednom godišnje, intervjuiranjem nastavnika, studenata i gospodarstvenika to nije utvrđeno. Za odabrani silabus kolegija Informatika i Poslovne statistike za koje je u postupku akreditacije Povjerenstvo utvrdilo manjkavosti u definiranim ishodima učenja, Uprava Visokog učilišta tvrdi da su u samom postupku prijave studijskog programa za akreditaciju kolegij prošli postupak revizije ishoda učenja. Ipak, na opetovano traženje Povjerenstva, Visoko učilište nije navedeno moglo potkrijepiti odgovarajućim dokumentiranim dokazima.

- 1.8. Visoko je učilište definiralo i objavilo standarde i propise zaštite studentskih prava, posebice u području obavještanja studenata, zaprimanja i rješavanja studentskih prigovora. Visoko je učilište imenovalo kontakt-osobe za pitanja o studentskim pravima (poput prodekana za nastavu, studentskih pravobranitelja, ureda za studente i slično).

DA NE

Obrazloženje: Dokumenti u kojima su utvrđene procedure i postupci rješavanja studentskih žalbi su: Statut Visoke škole, Pravilnik o studiranju, Etički kodeks, Statut Studentskog zbora, Pravilnik o ocjenjivanju.

1.9. Visoko je učilište definiralo i objavilo standarde i propise trajnog usavršavanja svih svojih zaposlenika u područjima njihove djelatnosti te podnosi izvješća o učinjenom.

DA NE

Obrazloženje: Premda su traženi standardi i propisi doneseni i objavljeni, nastavnici Visokog učilišta nisu upoznati s postupcima i pravima koja iz njih proizlaze.

1.10. Visoko učilište osigurava kvalitetu rada svih svojih stručnih službi te podnosi izvješća o učinjenom.

DA NE

Obrazloženje: Iz dostavljenog Elaborata Visoko učilište osigurava potrebnu kvalitetu stručnih službi, no Povjerenstvo vjerodostojnost istog nije provjeravalo zbog kratkoće raspoloživog vremena za provedbu postupka evaluacije.

2. OPĆENITO O STUDIJSKOM PROGRAMU

2.1. Je li je studijski program usklađen sa strateškim ciljevima visokog učilišta?

DA NE

Obrazloženje: Predloženi studijski program usklađen je sa strateškim ciljevima Visokog učilišta koji su opisani u Strategiji Visoke škole.

2.2. Jesu li uvjeti za upis na studij jasno određeni?

DA NE

Obrazloženje: Premda su uvjeti za upis na studij jasno određeni, neki kolegiji (npr. Međunarodna makroekonomija) s preopširni te gradivom i obaveznom literaturom spadaju u red kolegija koji se predaju na diplomskom studiju i pri tome nemaju međunarodnu

karakteristiku. Istovremeno se kao uvjeti za upis navode osnove ekonomije što je u direktnoj koliziji sa sadržajem kolegija i predviđenim ishodima učenja.

2.3. Je li trajanje studija prihvatljivo u odnosu na opseg predloženoga studijskog programa?

DA NE

Obrazloženje: Trajanje studija prihvatljivo je u odnosu na opseg predloženog studijskog programa u slučaju da se naprave navedene izmjene.

2.4. Jesu li razlozi pokretanja studijskog programa navedeni u prijedlogu opravdani s obzirom na tržište rada u javnom i privatnom sektoru?

DA NE

Obrazloženje: Premda predloženi studij dobiva generalnu potporu gospodarstvenika, iz razgovora s Upravom Visokog učilišta stječe se dojam da je ključni razlog pokretanja studija financijske naravi i posljedica je slabijeg broja upisanih studenata na ostale studijske programe Učilišta.

2.5. Jesu li temeljne discipline, potrebne za struku, dobro zastupljene?

DA NE

Obrazloženje: U većem broju kolegija koji obrađuju temeljne discipline sadržaj kolegija nema međunarodni karakter dok se istovremeno neki kolegiji nepotrebno preklapaju

2.6. Jesu li temeljne kompetencije navedene u predloženom studiju povezane sa zahtjevima struke?

DA NE

Obrazloženje: Jedan dio predloženih silabusa u potpunosti je kopiran s drugih Visokih učilišta što potvrđuju i sami nastavnici. Predloženim silabusima manjka nekih od ključnih kompetencija kao što su poznavanje otpremništva i sl. Iako se učilište poziva na značaj poznavanja stranih jezika za predloženi studij u predloženom programu studiju više je zastupljena tjelesna kultura nego li strani jezici.

2.7. Je li predloženi studij povezan s potrebama lokalne zajednice (gospodarstvo, poduzetništvo, civilno društvo i slično)?

DA NE

Obrazloženje: Studijski program nastao je na temelju provedenog anketiranja sa srednjoškolcima i konzultiranja s gospodarstvenicima.

2.8. Jesu li uvjeti za napredovanje u više godine studija jasno definirani?

DA NE

Obrazloženje: Uvjeti za napredovanje u više godine studija jasno su definirani.

2.9. Osigurava li završetak studija stjecanje stručnih kompetencija, uključujući znanje, vještine i metode zaključivanja?

DA NE

Obrazloženje: U većem broju predloženih silabusa utvrđene su brojne manjkavosti ishoda učenja. Nadalje, određeni broj nastavnika (eMarketing, Međunarodno poslovanje, Mikroekonomija) u potpunosti ne vlada s tematikom kolegija koje predaju te zauzvrat navode svoju spremnost za vlastito usavršavanje u hodu. Kolegij Međunarodna makroekonomija je prema sadržaju i obaveznoj literaturi makroekonomija (nije međunarodna) te isto tako prema sadržaju odgovara gradivu diplomskog studija. Također, iz predloženog sustava obavljanja stručne prakse nije razvidno da će se ona obavljati u odgovarajućim poslovnim sustavima fokusiranima na međunarodno poslovanje, a čime bi se jamčilo stjecanje neophodnih stručnih kompetencija. Tako na primjer se kao ciljani poslovni sustavi navode poduzeća iz sektora turizma koji se, premda djeluju u međunarodnom okruženju, ipak ne mogu držati odgovarajućima.

2.10. Slijedi li predloženi studijski program preporuke europskih ili međunarodnih strukovnih asocijacija (ukoliko je riječ o studijskom programu u području reguliranih profesija za koje je Direktivom 2005/36/EC Europskog parlamenta i Vijeća o priznavanju stručnih

kvalifikacija od 07. rujna 2005. godine (u daljnjem tekstu: Direktiva) propisano automatsko priznavanje stručnih kvalifikacija, mora biti usklađen s minimalnim uvjetima osposobljavanja propisanim Direktivom i Zakonom o reguliranim profesijama i priznavanju inozemnih stručnih kvalifikacija)?

DA NE

Obrazloženje: N/A

3. OPIS PROGRAMA

3.1. Osvrnite se na svrsishodnost svih predmeta u stjecanju predviđenih kompetencija koje se dobivaju završetkom ovog studija.

Obrazloženje: Vidi pod 2.2 i 2.9

3.2. Postoje li neki predmeti koje smatrate upitnima i, ako postoje, koji su to?

Sadržaj kolegija Međunarodna makroekonomija, Međunarodni menadžment, Međunarodno poduzetništvo i/ili Ponašanje potrošača u međunarodnom poslovanju ničime ne opravdava pridjev "Međunarodni". U kolegiju Međunarodni marketing prisutna je značajna diskrepancija između ciljanog gradiva koje će se predavati i pripadajuće obavezne literature koja je preopširna i primjerenija diplomskoj ili sveučilišnoj razini studiranja. Kolegij Menadžment ljudskih resursa za obaveznu literaturu ima Menadžment ljudskih resursa u sportu autora Malacko et al. (2006) što se čini u potpunosti neprimjerenim s obzirom na značajan broj raspoloživih alternativnih naslova koji obrađuju upravljanje ljudskim resursima uopće, a ne nužno u sportu. Od ukupno 32 stručna kolegija samo njih 9 koristi kao obaveznu literaturu stranih autora. Pritom niti jedan kolegij na studijskom programu nema za obaveznu literaturu samo stranu literaturu. Utvrđena je značajna podudarnost sadržaja kolegija eBusiness i eMarketing te se s tim u vezi drži da nije potrebno njihovo izdvajanje u zasebna dva obavezna kolegija koja se izvode u istom semestru. Nije jasna potreba predložene zastupljenosti predmeta Tjelesna i zdravstvena kultura od pet sati predavanja i dvadeset sati vježbi u svakom semestru. Nije jasna potreba obaveznih kolegija Osnove turizma i Organizacija i politika turizma koji se predaju u istom (V.) semestru. Pritom se navedeni

kolegiji u popisu kolegija navode kao izborni, dok se u pripadajućim sliabusima navode kao obavezni.

3.3. Osiguravaju li planirane nastavne metode i sadržaj studijskog programa stjecanje predviđenih ishoda učenja?

DA NE

Obrazloženje: Postoji značajan raskorak između predloženog opsega gradiva, studentskih obveza i sati nastave. Detaljna analiza kako su određivani sati nastave, ECTS bodovi nije ponuđena. U velikom broju kolegija ponavljaju se sadržaji u obveznim kolegijima, što se smatra neefikasnim korištenjem vremena za stjecanje predviđenih ishoda učenja dok je u drugim predviđena obvezna literatura preopširna (Međunarodna makroekonomija).

3.4. Navedite predmete u kojima nalazite raskorak između predloženog opsega gradiva, studentskih obveza i sati nastave, odnosno ECTS bodova, koji su mu pridijeljeni.

Obrazloženje: Nastava stranog jezika je nedovoljno zastupljena. Kolegij međunarodne makroekonomije je sadržajno preopširan, a pri tome nije predviđena potrebna razina znanja matematike kao preduvjet. Međunarodna makroekonomija predviđa obveznu literaturu Blanchard i Babić, koja objedinjeno sadrži više od 1000 stranica zbog čega postoji očit nesrazmjer između ECTS bodova i predviđene obvezne literature.

3.5. Kakvo je nastavno opterećenje nastavnika – prihvatljivo, preveliko ili premalo?

Obrazloženje: Prema dostavljenim podacima nastavno opterećenje je prihvatljivo.

3.6. Navedite moguće primjedbe na sadržaje predmeta i nastavnu literaturu.

Obrazloženje:

Predmeti *Organizacija i politika turizma* i *Osnove turizma* se na str 29. Elaborata navode se kao izborni, dok se istovremeno na stranicama 147. i 166. navedeni kao obvezni.

Za predmet *Međunarodni menadžment* koristi se obvezna literatura „Buble, M., Osnove menadžmenta“ primjerenija izučavanju osnova menadžmenta, a ne međunarodnog menadžmenta.

Kolegij *Međunarodna makroekonomija* odgovara diplomskoj ili sveučilišnoj razini studiranja (str. 56. elaborata, Sustav društvenih računa: Input output tabele)

U predmetu *Menadžmet ljudskih resursa* ne vidi se potreba predložene zastupljenosti predavanja u kojima je stavljen naglasak na sektor turizma („Temeljne pretpostavke kvalitetne profesionalne selekcije, metode i tehnike profesionalne selekcije u turizmu“, „Identifikacija i selekcija turističkog menadžera“, „Razvoj i upravljanje turističkom karijerom“). Također predmet za obaveznu literaturu navodi „Menadžment ljudskih resursa u sportu“ autora Malacko et al. (2006) što se čini neprimjerenim s obzirom na značajan broj raspoloživih alternativnih naslova koji obrađuju upravljanje ljudskim resursima uopće, a ne nužno u sportu..

Predmeti *e-Business* i *e-Marketing* navode se na stranici 29. Elaborata kao izborni, dok se na stranicama 135. i 138. navode kao obvezni. U silabusima navedenih predmeta postoji preklapanje u sadržaju (teme „Pojam i obilježja E-Businessa-a“, „Tehnologije E-Marketinga“, „Trendovi u E-Marketingu“ i druge).

Sadržaj predmeta *Ponašanje potrošača u međunarodnom poslovanju* ničime ne opravdava pridjev "Međunarodni".

Očekivani ishodi učenja za Stručnu praksu ne spominju u sadržaju – međunarodno, isto tako iz popisa tema ne vidi se poveznica s međunarodnim poslovanjem (str. 177. elaborata).

Ishodi učenja iz predmeta *Poslovni projekt* nisu dobro definirani, odnosno nije jasan ishod koji se navodi „povezati teorijske i praktične spoznaje iz područja projektnog menadžmenta hotelijerstva, ugostiteljstva i turizma“ (str. 179 elaborata).

Iz sadržaja predmeta *Završnog rada* nejasno je pišu li studenti stručni ili znanstveni rad. (str. 182. elaborata)

Uočeno je iz elaborata kako se u pojedinim dijelovima teksta koristi termin „vanjskotrgovinsko“, dok se u drugim dijelovima teksta koristi termin „međunarodno“ (npr. str. 76. elaborata).

4. UVJETI IZVOĐENJA STUDIJA

4.1. Institucija ima sklopljen odgovarajući broj ugovora o radu sa znanstveno–nastavnim, umjetničko-nastavnim ili nastavnim osobljem koje posjeduje odgovarajuće kompetencije za izvođenje programa?

DA NE

Obrazloženje: Iz elaborata je vidljivo kako pojedini nastavnici ne posjeduju odgovarajuće kompetencije za izvođenje programa. Na str. 223. vidljivo je kako će predavač predavati predmete iz Mikroekonomije, Međunarodne makroekonomije i Međunarodnog poslovanja koji predstavljaju različita polja, a iz životopisa predavača vidljivo je kako nikada nije imao radno iskustvo izravno povezano s navedenim kolegijima pa je time i praktični prijenos iskustva onemogućen. Također profesor visoke škole u trajnom zvanju s izborom u području biotehničkih znanosti predviđen je kao nositelj nastave iz Društveno odgovornog poslovanja.

4.2. Jesu li opisani prostorni i materijalni uvjeti rada te oprema zadovoljavajući za izvođenje programa?

DA NE

Obrazloženje: Studenti su potvrdili zadovoljstvo raspoloživim kapacitetima u pogledu održavanja predavanja i konzultacija

4.3. Je li predloženi broj studenata primjeren, uzimajući u obzir kadrove, prostor i opremu?

DA NE

Obrazloženje: Predloženi broj studenata primjeren, uzimajući u obzir kadrove, prostor i opremu

Broj redovitih studenata 97

Broj izvanrednih studenata 102

4.4. Institucija je osigurala potrebna sredstva za izvođenje studijskog programa.

DA NE

Obrazloženje: Premda se u Elaboratu navodi kako je institucija osigurala potrebna sredstva za izvođenje studijskog programa, s obzirom na navedeno pod 2.4 ostavlja se prostora sumnji u vjerodostojnost navedenog.

5. DODATNE NAPOMENE (ako ih ima):

6. ZAKLJUČNA PREPORUKA ČLANOVA STRUČNOG POVJERENSTVA:

- a. PRIHVATITI STUDIJSKI PROGRAM, obrazloženje:
- b. NE PRIHVATITI STUDIJSKI PROGRAM, obrazloženje:

Stručno povjerenstvo drži da se izradi novog studijskog programa pristupilo površno, stohastički i bez dužne pozornosti na ključne aspekte i ishode studiranja. Studijski program obiluje u potpunosti neprihvatljivim ishodima učenja ili ishodima koji nisu u skladu s tipičnim potrebama izvozno orijentiranih poslovnih sustava. Odnos obaveznih i izbornih kolegija nije primjereno izbalansiran te postoje brojna preklapanja sadržaja kolegija kao i korištenja obvezne literature. Studijskom programu manjka temeljnih disciplina budući da veći broj kolegija ničime ne opravdava pridjev "Međunarodni" i nedostaju znanja i literatura iz područja otpremništva. Nositelji većeg broja kolegija drže se neprimjerenima kako iz pogleda svojeg izbora u znanstveno područje/polje/granu tako i iz perspektive svojeg profesionalnog iskustva (npr. ista osoba predviđena je da predaje 3 u potpunosti različita kolegija).

Potpis člana stručnog povjerenstva:

Prof. dr. sc. Marina Dabić

Dr.sc. Dražen Vrhovski

Matija Blaće

Datum i mjesto: Zagreb, 2. studeni 2016.